

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.291.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 10368 Pani Posłanki Anny Dąbrowskiej-Banaszek, w sprawie wykluczenia ze wsparcia osób powyżej 65. roku życia w przygotowywanej przez rząd ustawie o asystencji osobistej, proszę przyjąć następujące wyjaśnienia.

Asystencja osobista ma stanowić zorganizowaną formę indywidualnego wsparcia osoby z niepełnosprawnościami w życiu społecznym i zawodowym, polegającą na świadczeniu usług przez asystenta osobistego pod jej kierunkiem i zgodnie z jej potrzebami. Usługa realizuje art. 19 Konwencji ONZ z dnia 13 grudnia 2006 r. o Prawach Osób z Niepełnosprawnościami (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 oraz z 2018 r. poz. 1217), ratyfikowanej przez Polskę 6 września 2012 r. i zwanej dalej „Konwencją”. Przepis ten zobowiązuje państwo do zapewnienia możliwości niezależnego życia i włączenia społecznego wszystkim osobom z niepełnosprawnościami.

Zgodnie z zaproponowanym w przepisach projektu rozwiązaniem prawo do korzystania z asystencji osobistej będzie przysługiwało:

- osobom dorosłym (18-65 lat), które uzyskały co najmniej 80 punktów w skali potrzeby wsparcia (zgodnie z przepisami ustawy z dnia o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych);
- dzieciom i młodzieży (13-18 lat) posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności ze szczególnymi wskazaniem (opieka stała i udział opiekuna), lub orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z odpowiednim wskazaniem.

Takie sformułowanie przepisu stanowi realizację celów Konwencji i wynika z uznania, że przedział wiekowy obejmujący 13–65 lat, to okres życia, w którym człowiek jest najbardziej aktywny społecznie i zawodowo, i w związku z tym, w przypadku niepełnosprawności, szczególnie potrzebuje wsparcia asystenckiego zapewniającego mu niezależność.

W projekcie ustawy zagwarantowano, że osoby, które uzyskają prawo do asystencji osobistej przed ukończeniem 65. roku życia będą mogły kontynuować korzystanie z tego prawa – do końca okresu obowiązywania decyzji o przyznaniu prawa do asystencji osobistej.

Trzeba zaznaczyć, że osoby powyżej 65 roku życia mogą też korzystać z innych, dedykowanych im i najbardziej dla nich odpowiednich, form wsparcia. Są to m.in. usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, świadczone w ramach pomocy społecznej programy dla seniorów („Senior+”, „Opieka 75+”). Dodatkowo, osobom starszym dedykowane jest rozwiązanie w postaci bonu senioralnego (projekt ustawy o bonie senioralnym znajduje się w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów pod numerem: UA3). Pragnę podkreślić, że ujęcie w ustawie wszystkich potencjalnych grup, które dotychczas korzystają z usług asystenckich w ramach programów resortowych – w tym osób 65+ – wymagałoby zabezpieczenia znacznie wyższych środków budżetowych, niż dotychczas zostały przewidziane na realizację ustawy. Kierując się zasadą racjonalnego gospodarowania

środkami publicznymi konieczne jest zatem przyjęcie priorytetów w dostępie do usług asystencji osobistej, koncentrując się na tej grupie, dla której wsparcie podyktowane treścią art. 19 Konwencji, jest najbardziej potrzebne.

Należy zaznaczyć, że w przypadku osób dorosłych (18–65 lat), ustalanie zakresu prawa do asystencji zostało oparte właśnie na ustalaniu zakresu wsparcia asystenta osobistego w zależności od potrzeb użytkownika. Zatem potrzeba różnicowania wsparcia w ramach usług asystencji osobistej została już w projekcie uwzględniona.

Wsparcie asystenta osobistego dla osób 65+ będzie nadal realizowane w ramach projektów finansowanych z Funduszu Solidarnościowego (zob.: Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025; zob. <https://www.gov.pl/web/rodzina/otwarty-konkurs-ofert-w-ramach-programu-resortowego-ministra-rodziny-pracy-i-polityki-spoleszcznej-asystent-osobisty-osoby-z-niepelnosprawnoscia-dla-organizacji-pozarządowych--edycja-2025>).

Z „programowej” asystencji osobistej, której celem jest poprawa funkcjonowania osoby z niepełnosprawnościami w jej środowisku, zwiększenie możliwości zaspokajania jej potrzeb oraz włączenie jej w życie społeczne, będą mogli korzystać beneficjenci, którzy przekroczyli 65 rok życia i posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniami wymienionymi w lit. a i b, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie przewiduje wprowadzenia jednolitego systemu wsparcia niezależnie od wieku osób z niepełnosprawnościami. Standardy kształtowania uprawnień dla tej grupy wyznaczone w Konwencji (art. 19), oraz Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. nr 78 poz. 483, z 2001 r. nr 28 poz. 319, z 2006 r. nr 200 poz. 1471, z 2009 nr 114 poz. 946 – art. 32 i art. 69), nie wyznaczają obowiązku ustanowienia jednolitej formy wsparcia, lecz wymagają zapewnienia jego dostępności w sposób dostosowany do konkretnej sytuacji życiowej danej osoby z poszanowaniem zasady niezależnego życia oraz zróżnicowanych potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Znajduje to odzwierciedlenie w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego, według którego: „równość wobec prawa, to także zasadność wybrania takiego, a nie innego kryterium różnicowania podmiotów prawa” (zob. wyroki TK: z 29.9.1997 r., [K 15/97](#), OTK 1997, Nr 3-4, poz. 37). W orzecznictwie TK wyjaśniono, że nakaz równości dotyczy tylko tych podmiotów posiadających określoną cechę relewantną z perspektywy danej sfery stosunków prawnych, gdy dyspozycja normy prawnej wyróżnia daną sferę stosunków ze względu na wskazaną cechę relewantną oraz gdy istnieje związek pomiędzy cechą relewantną danej kategorii podmiotów, a treścią przyjętej regulacji (tak wyr. TK z 30.3.2004 r., [K 32/03](#), OTK-A 2004, Nr 3, poz. 22; zob. też wyr. TK z: 2.12.2009 r., [U 10/07](#), OTK-A 2009, Nr 11, poz. 163 i 2.4.2003 r., [K 13/02](#), OTK-A 2003, Nr 4, poz. 28).

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej aktualnie nie planuje wprowadzenia zmian dotyczących granic wiekowych uprawniających do asystencji osobistej. Niemniej, ustawa o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami – jak zakłada projekt – będzie podlegała ewaluacji, celem oceny systemu i pod kątem potrzeby podjęcia działań korygujących w systemie asystencji osobistej.

Projekt ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami podlegał szerokim konsultacjom społecznym. Przyjęte w nim rozwiązania są wynikiem pogłębionych analiz, co dotyczy również zakresu podmiotowego prawa do asystencji i zasad na jakich będzie ono przyznawane.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Łukasz Krasoń

Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/